

paa ikke faa Punkter har ladet sig instruere meget slet. Overhovedet gør hele denne lange Imødegaaelse paa mig et Indtryk, som bragte Tanken tilbage paa den første Gang, jeg i mit Liv hørte Alberti, nemlig da Statskonsulent Faber holdt et Foredrag i Anledning af den nydannede sjællandske Smøreksporforening, hvor Statskonsulenten med mange gode Grunde beviste det urimelige, der var i denne Dannelse, og den Skade, det gjorde overfor det engelske Smørmarked. Derpaa rejste Alberti, som jeg havde den Lykke at se første Gang, sig op og tog hvert enkelt Punkt i Konsulentens Foredrag frem, nævnte det, og saa sagde han: Lirum Larum, Katten gør Æg, kort sagt en Masse Ting, som ikke vedkom Sagen det allerfjerneste, og endte med at sige: Saaledes har jeg nu paa dette Punkt gendrevet Statskonsulentens Paastand. Nu er den Storhed forbi, men hans Metode synes at være arvet af den højtærede Finansminister, der paa mig har gjort det samme Indtryk. Jeg nødes derfor til som sagt at imødegaa ham Punkt for Punkt.

Lad mig begynde med, for at tale i samme Rækkefølge som han, hvad han sagde angaaende den økonomiske Situation. Overfor min Paastand om, at den økonomiske Situation, de daarlige Tider, den store Krise allerede satte meget tidligere ind end paa det Tidspunkt, han paastod, svarede han mig — det staar Sp. 561 i Tidenden, med den højtærede Formands Tilladelse vil jeg blot oplæse et Par Linier —: „Jeg talte ikke særligt om Situationen paa Pengemarkedet, end mindre om den almindelige europæiske økonomiske Situation, men jeg talte om Situationen herhjemme i Forhold til Statskassen...“, og det eneste Punkt ud over Forholdet til Statskassen, han særlig mente sig berettiget til at kunne henpege paa i denne Sammenhæng, var Byggeriets Standsning. Jeg maa imidlertid have Lov til overfor dette at minde om, at den højtærede Finansminister paa Sp. 29, da han forelagde Finansloven, udtrykkelig sagde: „Saa skete der tilmed det, at de slette Tider herhjemme satte ind med fuld Kraft, netop som Lovene vare gennemførte, og i høj Grad skærpede. Virkningen af den i Forvejen saa vanskelige Overgangstid...“, ved hvilken Overgangstid han altsaa tænker paa den Overgangstid, der netop efter hans Mening hører til, inden de nye Skatter faa deres fulde Virkning. I Forvejen havde han talt om Følgerne af Skattereformen i Forhold til Statskassen; men derefter gaar

han altsaa netop over til at tale om de „slette Tider“ i al Almindelighed i økonomisk Henseende. Han kan derfor nu ikke dialektisere sig bort fra, at hvad han har talt om, er ikke blot disses Virkning for Statskassens Vedkommende, men om det økonomiske Liv i dets Helhed, altsaa ogsaa bortset fra dets Sammenhæng med Statskassen.

Naar han særlig nævnte Byggeriet, maa jeg endvidere gøre opmærksom paa, at 1. December 1908 udsendte Grossererets Komité en Handelsberetning — det var forud for Krisen, som faldt i Februar, og forud for Toldlovens Vedtagelse, der faldt i Maj 1908 —, i hvilken det paapegedes, at allerede April Flyttedag 1907 udgjorde Ledighedsprocenten i København 7,20 pCt., altsaa det dobbelte af den normale Ledighedsprocent, at Forøgelsen af Forretningslokalerne i det sidste Aar var saa stor, at disse vare stegne med 38,3 pCt., og hele Tilstanden resumeredes endelig derhen, at der var sket en Overproduktion af ledige Lejligheder, hvorfor man spaaede klart og tydeligt, at nu maatte som simpel Følge deraf Byggeriet standse af sig selv. Det har altsaa ikke alene været forudset, men det har været forudsagt, og det er det, det i hvert Fald kom an paa den Gang, man vedtog Toldloven, at her kunde man forud se, at det maatte have skæbnesvangre Virkninger. Det er det, den ærede Finansminister vil se at komme bort fra, idet han paastod, at den Gang vare de økonomiske slette Tider endnu ikke satte ind, men det er det, Kendsgeringerne haardnakketheden benægte, idet, som jeg allerede har paavist, Forandringen i November 1907 i Seddelfunderingsbestemmelserne for Nationalbanken, derefter den høje Diskonto af 8 pCt. i December 1907 og endelig Februarikrisen, Bankkrisen i Februar 1908, viste, ikke, at nu, som han siger, efter at disse Love vare gennemførte, satte de slette Tider ind med fuld Kraft, men at de allerede længe, forinden Toldloven var gennemført, vare satte ind med fuld Kraft, og at det derfor var en skæbnesvanger Letsindighed at benytte et saadant Øjeblik til at føre et Slag, det være nok saa lempeligt, mod Landets Erhvervsliv eller store Dele af Landets Erhvervsliv og at kaste Millioner af Statens Indtægter bort.

Dernæst sagde den højtærede Minister angaaende Statsgælden paa Sp. 562, at naar Regeringen ikke i Sommer har optaget et fast Laan, var det af den ganske simple Grund, at den ikke ansaa Øjeblik-